

BÀ SÓ TÌMÀTÉYÒ

Bà só bà cu wárágà mì Páwòlò ji TÌMÀTÉYÒ

1 Nìnó a ye tí Páwòlò tí mbe gì tí tú mì Bìndi-Mbírì tí Jézù 'do gbí có mì Mbírì. Mbírì je ye, tacó wàa ye 'ví dù tí mbe ma có 'válá tí nó mbe cee lá, náa yì tí Mbírì táánò ci cí máa yì bà je ji ndâ 'duù nìnó bà gì tí ndâ mbe kû dù toko ta Bìndi-Mbírì tí Jézù nô.

2 Ye kû cu wárágà tí nó tacó bà 'dè có ji wò tí TÌMÀTÉYÒ, tí kpóló-kpolo 'vìì mì ye, máa, ye kû 'deke tí ye ji Bu ndoo tí Mbírì, ye delè kû 'deke tí ye ji Bìndi-Mbírì tí Jézù tí Mbe tí ndoo, máa ndú 'ví bàkà nambee jí wò, ndú 'ví ñò yê ṙo lo, ndú delè 'ví si wò 'ví dù ta 'dê njembí lo.

Kì nô tí Mbe tí ndoo lá

3 Ye má koro có tí lo, ye kû 'dè nìkì maa ji Mbírì. Mbírì tí nó tí Mbírì mì ndâ ká gù ndà, náa ndà kû bàkà nèté ji yí gbí cée kpokèjì nô. Ye ta o 'dáá gî kû koro có tí lo ta o tí nó náa ye má kû 'deke tí ye ji Mbírì.

4 Ye má koro có bà 'dù ngo-ṛo lo táánò ta o bà njèè gbí Ḳòkò tí ndà nô, go bà ñò wò má a i mbe zi ku, à kpónó zi ye gî. O bà 'de tí ndà káká'i ta 'bí o wúnò bà me líkí tí ye ta ña wálá.

5 Mbí ye kuu tí ña bà tee njembí lo mítí Bìndi-Mbírì tí Jézù. Wò 'de ña njembí tí nò me 'do to lá. Ndâ gù lo Lùyíjà, tí nawu nawu lo, ta nawu lo

Yúnìsì, delè táánò káa ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbírì tí Jézù go i mì lo nò. À kpónó teke-tékè mì lo nò káa gbée ọja bà ùnje mì ndú táánò nò, ta kponje tí wálá.

⁶ Má énò, ye kpónó kû 'va a mbí lo, máa, wò 'ví kili wu gí tà i-nambeeè tí nò táánò náa Mbírì je ji wò ta o bà bákà wò mì ye tí mbe nìbà i nò.

⁷ Tacó Mbírì táánò je ji ndoo me bëri mbe si ndoo 'ví dù tí ndâ mbe kì nô kùrò ndâ 'duù nólá, yí je ji ndoo a Bëri mbe je wotí bà zeke gbí nji ro ndâ 'duù. Bëri tí nò a mbe si ndoo 'ví zè Mbírì ta tó njembí, yí delè a mbe si ndoo 'ví dù tí ndâ mbe bákà i-'vì lá.

⁸ Má énò, wò 'ví cì gúku lá, wò delè 'ví kì nô tí bà ma có tí Mbe tí ndoo lá. Wó delè 'ví kì nô tí ye tacó náa ye kpónó kuu gbí zàà á muu wó nò lá. Gbì gbí njembí lo gítí bà kònò sé'i muu bà ma Banga-Ngú-Có mì Mbe tí ndoo, sé náa Mbírì je wotí gítí ji wò gí nò.

⁹ Mbírì 'vala ndoo 'do gbí vò i, bìndi yí giì tè'é tí ndoo, máa ndoo 'ví dù tí ndâ 'dóó 'duù mì yì. Yí tè'é tí ndoo me tacó máa ndoo bákà a 'bí i mbe nìkì ma nò lá. Yí bákà énò 'do ká gbí 'dóó nambeeè mì wó, ta nderè ká mì wó. Yí bákà nambeeè tí nò táánò ji ndoo ta rẹ mì Bìndi-Mbírì tí Jézù á kùrò bà suu to tí nò.

¹⁰ Káa a Mbe tí ndoo tí Bìndi-Mbírì tí Jézù kpónó ká giì rò wotí mì ku gî, ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí 'válá ọjìnó mbe cee lá nò.

¹¹ Mbírì táánò cu 'bì wó mítí ye, máa ye dù tí tú mbe ma Banga-Ngú-Có tí nò, delè tí mbe nìbà .

¹² Ọjìnó a nderè có bà mbu ye nò kpónó ká nò. Kpêtí ká énò, njembí ye mù lá, tacó ye ọjò Jézù tí

'duù tí nó, náa ye kû tee njembí ye mítí wó nó, ni gî. Ye delè giì ñò ni ngbárángà'i gî, máa, wotí bà kpolo tí i tí nó náa yí je ji ye máa ye 'ví kpolo tí yee tí o bà ko mboo nèté mì ndâ 'duù nó, kuu tí wó.

¹³ Má énò, kpolo tí cèe có tí nó táánò náa ye 'dè ji wò nô. Wò delè 'ví 'vanda já káa ndi ndú ndírí ji ndâ 'duù tí nó náa wò kû nìbà i ji ndú nô. Dù ta bà tee njembí lo mítí Bìndi-Mbírì tí Jézù, delè ta bà zè yí nìkì maa.

¹⁴ Kpolo tí tó i tí nó táánò náa à je ji wò nô; kpolo tí ta wotí mì Bèri-mì-Mbírì tí nó mbe kû 'vala gbí njembí ndoo nô.

¹⁵ Wò ñò ni gî máa, ndâ Figélò, ta Èrèmàjìnísì, ta sè ndâ 'bí 'duù gbí ndâ to Ásiyà kpónó 'dáá mò tí ndú 'do tí ye gî nó gî.

¹⁶ Káa Mbírì 'ví si ndâ 'viì kòtí Ònèsìfórù, tacó a yí ta ndâ 'bí o táánò ká kû 'dèè njembí ye ta bà gala ye ta nô ọ ro wó gítí ndeरे bà zèè ye mí gbí zàà wálá.

¹⁷ Ta o bà yee yí gbí gbata Rómà táánò, yí pà ba tí ye ta njembí wó gbaànjé yee tí o tí nó náa yí giì 'de ye gî.

¹⁸ Mbírì 'ví konì yí ta ndòngbú o wúnò. Wò delè ñò ọ na nambeeè tí nó táánò náa yí kû bàkà ji ye si ye gbí gbata Éfàsù kà nó ta ọ lo ngbárángà'i gî.

2

¹ Mbírì bákà nambeè ji wò ta rẹ́ mì Bindi-Mbírì tí Jézù gî, 'viì mì ye. Má énò, dù tí 'dakò, tacó wàa,

² wò 'ví 'dòkò ndi bà ma ndi ndâ có ñìnó táánò náa wò 'di 'do gbí nje ye á kùro ndâ 'duù nô, ji ndâ 'duù ñìnó náa wò kû tee njembí lo míti ndú nô, wàa ndú delè 'ví 'dòkò ndi bà ma ndi gbèe có tí nò gí kùro ji ndâ 'bí 'duù.

³ Má énò, kònò bà sé'i ñìndi lo go i mì tó àsìkérì mì Bindi-Mbírì tí Jézù.

⁴ Wò ñò a àsìkérì 'di ta go bà dù tí kùro ndâ 'bí ka wó tí wó jé ká kû ño 'dì á nje nèté?

⁵ À kû bákà ndâ i 'dáá ká ta ña kpokèjì bà bákà ndú. Káa 'duù ma có me tí ña kpokèjì tí nò náa à tí nò lá, mbe wu gbí wó wálá.

⁶ 'Duù má zèè bá kâ tí kpoò, to bà 'boo yí wálá.

⁷ Koço gbí ndâ có tí nò náa ye 'dè ji wò nò, bìndi Mbírì bà je muu bà 'di gbí ndú ji wò gî.

⁸ Je mbí lo míti Banga-Ngú-Có tí nò táánò náa ye kû nò ta bà ma máa, Jézù tí Bindi-Mbírì, tí 'viì-gù Dàvídè, 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gî, nô.

⁹ Ye kpónó kû kònò sé'i ta 'bò tí kò ye, goòlá ye bákà a 'bí ña gbolò vò i nò gbí có tí nò. Kpêtí ká énò, có mì Mbírì me 'bí i go njì ña wàa 'duù 'ví nè mí gbí còngò nò lá.

¹⁰ Má énò, ye bà kònò ndâ sé'i tí nò 'dáá gî tacó tí ndâ 'duù ñìnó náa Mbírì ruka ndú tí ndâ 'duù mì wó nô. Tacó wàa, ndú delè 'ví 'de 'válá ñìnó mbecee lá nô, wàa ndú 'ví dù ta líkí'o tí ndú ta ndâ Bindi-Mbírì tí Jézù dúú bà ya tí á tí banga bändò.

11 Có náa wò 'ví tee njembí lo mítí a có tí nó, máa,

«Ndoo táánò má cì ta ndâ Jézù,
ndoo delè bà 'vala ta ndú.

12 Ndoo má kònò tí ndoo,
ndoo delè bà dù tí ndâ kpo-kpò gba ta ndú.

Ndoo má 'boo yí,
yí delè bà 'boo ndoo.

13 Ndoo má a ndâ lókó-loko 'duù,
yí ta o 'dáá gî káa 'duù ñìnó jáá nô,
tacó wotí bà 'boo tí wó, tí wó wálá.»

Tó mbe bàkà nèté

14 'Va mbí ndâ 'duù mì lo gítí ndâ kpóló-kpolo có tí nò. Wò delè 'ví see ndú ji Mbírì, máa ndú 'ví tò kponje gítí ndâ có ñìnó ta gbí ndú wálá nô lá. Tacó ndòngbú tó i mì ndâ ña ndâ kponje tí nò káa bà ñònòkò muu ndâ mbe kû sè tù ndú gítí ndâ ña ndâ kponje tí nò.

15 Bákà wotí mì lo, tacó wàa wò 'ví ya gí kùro Mbírì ta nô ṣo lo wálá, go i mì 'duù ñìnó mbe bàkà ngbárángà nèté, tí 'duù ñìnó mbe nìbà có mì Mbírì jáá.

16 Wò 'ví ya gí gbí ndâ kponje ñónókó mì ndâ 'duù ñìnó ta gbí có mì ndú gítí Mbírì wálá nô lá. Tacó bà tò kponje ta ndâ ña ndâ 'duù tí nò kû tooko 'duù me 'dú 'do tí Mbírì.

17 Na ndâ kponje ñónókó tí nò kû dèèkè go bà dèèkè kàngàndono nô. Ndâ 'bí mbe kû nìbà ndâ ña ndâ có ñónókó tí nò ji ndâ 'duù a ndâ Ìmànáyò ta ka wó Filétù,

18 tí ndâ mbe giri'o 'do tí kpokèjì mì yúcó gî. Ndú kû ñònòkò muu ndâ mbe ùnje gítí yúcó.

19 Kpêtí ká énò, Mbíṛì sè tà 'bá mì wó ta díí ṙìti gî. À cu mítí su-sú 'bá tí nò, máa, «Mbíṛì ñò ndâ 'dóó 'duù mì wó ni gî.» À giì cu 'bí , màa, «Mbe 'dè có máa yì a 'duù mì Mbíṛì 'ví mò tí wó 'do tí bà bàkà lé-lè i gî.»

20 Na ndâ ká'i bà zò i gbí gbolò 'bá 'dáá me ká gbaànję lá. Ndâ cée ká'i bà zò i ta ndâ kpo-kpò o kuu tí . Bindi ndâ ña ñìnó náa a kû zò i gbí ndú ta ṙì 'dáá gî nó ká kuu tí .

21 Má énò, 'duù má kìi'bà 'do tí ña ndâ vò i tí náa ye 'dè có gítí ndú nó gî, yí bà dù tí cée 'duù mì Mbíṛì, go ndâ cée ká'i ñìnó náa mbe 'bá mò ndú gí ndìi kpolo ma gítí ndâ kpo-kpò o, wàa gbí ndú 'ví dù cóó-cóó ká ngbáṛángà'i tacó nèté nô.

22 Tè gí tàkò có mì ndâ i gbí kû yo tí ndâ 'viì-dakò lá. Je mbí lo tí kpoò a i gítí bà bàkà ndâ tó i. Wò 'ví tee njembí lo mítí Mbíṛì. Dù ta tó njembí lo gítí wó. Wàa wò delè 'ví dù nìkì maa ta ndâ 'duù ñìnó ta ngbáṛángà njembí ndú, náa yo kû 'deke tí yo ji Mbíṛì ta ndú nô.

23 Yuu nje lo gí gbí ndâ kponje ñónókó, ta ndâ có ñìnó ta gbí ndú wálá nó lá. Tacó wò ñò ni gî máa, ndú kû gì ta gbínje gí gbí òkò tí ndâ 'duù.

24 Káa bòò mì Mbíṛì bàkà gbínje lá. Yí a mbe bàkà nambeeè ji ndâ 'duù 'dáá gî, yí a tó mbe nìbà i ji ndâ 'duù, yí a mbe du njembí,

25 yí delè 'ví tùbà bà lê tí có mì ndâ 'duù ñìnó ta có mì ndú ya toko ta có mì wó lá nó ji ndú pétékè'i, ta bà koṛo có máa, ndâ-'bî-lá, Mbíṛì bà 'visì muu ndú gítí bà ñò yúco.

26 Muu ndú má gì gítí ndú gî, ndú 'ví njaanga

mirí ndú 'do gbí wú mì Gba-vò-i náa yí zèè ta
ndú, bìndi yí giì bàkà ndú tí ndâ bòò mì wó nô.

3

Ndâ ndòngbú sili

¹ Te mí gbí muu lo, máa, ndâ i kèjì gí bà me kpoò gbí ndâ sili tí nó gí nje o nó ngé.

² Tacó ndâ 'duù bà giì koro có ká gítí 'dóó mirí ndú, ta có gítí ndâ gùrúsù mì ndú. Ndú bà giì si tí ndú tí ndâ mbe móò ṙo, ta bà wu gbí tí ndú ta kpéétí ndú. Ndú bà giì dù tí ndâ mbe 'dè kù có, delè tí ndâ mbe ngbútù ji ndâ bu ndú ta nawu ndú. Ndú bà giì dù tí ndâ 'duù mbe ñò 'duù ñìnó mbe kû bàkà tó i ji ndú nó ni lá, tó i mì ndú delè bà giì dù wálá.

³ Njembí bà giì dù tí ndâ 'duù wálá, delè nambeeè bà giì dù gbí yì ndú wálá. Ndú bà giì dù tí ndâ mbe waaka có, delè tí ndâ vóló-volo 'duù. Ndú bà giì dù tí ndâ kàzà, delè tí ndâ mbe sogo ndâ tó i.

⁴ Ndú bà giì dù tí ndâ mbe ba ngbù ndâ 'bí ka ndú, delè tí ndâ mbe bàkà ndâ i-ñónókó. Ndú bà giì dù tí ndâ mbe luguu tí. Àá bà giì dù tí ndú a go ndâ lík'ò bìndi Mbíṛì.

⁵ Ndú bà giì tù ngba ndú, máa ndâ yì a ndâ mbe 'di có mì Mbíṛì, káa có mì Mbíṛì gbí njembí ndú gbaànję wálá. Má énò, kpolo tí lo 'do tí ña ndâ 'duù tí nò.

⁶ Tacó ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú a ndâ mbe bàkà lì'vì mì ndú mí 'bá mì ndâ 'duù, tacó bà ṙì muu ndâ niì ñìnó ta muu ndú mbe me njí'dí, mbe bàkà vò i ndii muu ndú gî, delè njembí ndú

me fùlà-fùlà, náa ṣo ndú 'de to lá ta go ḥa ndâ i 'dáá gî.

⁷ Ndâ ḥa ndâ niì tí nò ta o 'dáá gî kû tala i, káa bà ḥò yúcó ni kpò ndú gî.

⁸ Ndâ ḥa ndâ 'duù tí nò mbe kû ḥònòkò muu ndâ niì tí nò a ndâ mbe tò kponje gítí yúcó, go i mì ndâ 'dakò tí nò dígíséé ta ṣè ndú a ndâ Jénésì ta Jàmbèrésì, mbe go 'véṛè tí có mì Mòze nô. Muu ḥa ndâ 'duù tí nò volo gî. Bà 'di yúcó delè kpò ndú gî.

⁹ Káa ndâ ḥa ndâ 'duù tí nò mbe kû ḥònòkò muu ndâ 'duù nò bà ya ta ḥa kpokèjì tí nò gí kùṛo wálá. Tacó ndâ 'duù bà giì 'di gbí ndú ni go bà 'di gbí ndâ Jénésì ta Jàmbèrésì ni mì ndâ 'duù dígíséé gî nô.

Ndòngbú bà kpo-gbí-tà-tù Tìmàtéyò mì Páwòlò

¹⁰ Ye me ngú tí ye ji wò lá, Tìmàtéyò. Wò táánò ḥò ndâ ḥa bà nìbà i mì ye ji ndâ 'duù, ta ḥa cè bà 'vala ye, ta ndeṛè bà 'vala ye, ta bà tee njembí ye míti Mbíṛì, ta bà me duù mì njembí ye, ta bà zè ndâ 'duù mì ye nìkì maa, ta bà kònò tí ye gî.

¹¹ Wò delè táánò ḥò bà mbu ye, ta bà mèèkè'i tí ye mì ndâ 'duù, ta ndâ ḥa ndâ vò i tí nò mbe 'de ye gbí ndâ gbata Àndìyókì, ta Ìkóniyùmù, ta Lísítàrà nò gî. Ye kònò ndâ bà mèèkè'i tí ye nò 'dáá gî, Mbíṛì delè giì 'vala ye 'do gbí ndú gbaànję-gbaànję 'dáá gî.

¹² Má énò, wò kpónó ḥò ni ngbárángà'i gî, máa, kponje gítí bà mèèkè'i tí 'duù ḥìnó mbe kû jè ta bà bàkà go có mì Bìndi-Mbíṛì nò wálá.

¹³ Káa ndâ vò 'duù, ta ndâ mbe tiṛì kèjì gí bà zì ta nèté mì ndú ndii ḷìnó sàà kùṛo nó gî. Ndú bà eendi ndâ 'duù, à delè bà eendi ndú.

¹⁴ Káa à má gítí lo, wò 'ví 'vìsì muu lo 'do tí có tí nó táánò náa à nìbà ji wò káa wò giì ùnje gítí ta njembí lo gbaànje gí nó lá. Mbí lo delè 'ví ò tí ye tí Páwòlò, ta ndâ 'bí ka ye ḷìnó táánò mbe nìbà i ji wò nó lá.

¹⁵ Mbí lo delè 'ví dù ká kácáá tí ndâ có tí nó táánò náa wò 'di 'do gbí wáràgà mì Mbíṛì 'do gbí 'vìi lo nô. Tacó a ndâ có tí nò ká je muu ji wò gítí bà 'de 'válá, ta bà ùnje gítí Bìndi-Mbíṛì tí Jézù.

¹⁶ Delè tacó a Mbíṛì táánò ká wu ndâ có tí nò mí gbí muu ndâ mbe cu ndú. Nèté mì ndâ có tí nò kpolo ma a bà nìbà yúcó ji ndâ 'duù, ta bà yù gbí ndâ vò i mì ndâ 'duù ji ndú, delè ta bà tùbà cèe kpokèjì káká'i ji ndâ mbe giri'o gî.

¹⁷ ḷìnò a ḷa kpokèjì bà 'viindi tí ndâ mbe kaa tí ndú ji Mbíṛì gî, gítí tó nèté.

4

¹ Ye kû see wò ji Mbíṛì, ye delè kû see wò ji Bìndi-Mbíṛì tí Jézù tí 'duù tí nó bà giì dù tí mbe waa có ji ndâ 'duù 'dáá gî nô. Ye giì see wò delè ji ḷi bà giì Bìndi-Mbíṛì gí bà dù tí gba muu to tí nó,

² máa, wò 'ví nanaka muu lo mítí bà ma có mì Mbíṛì ji ndâ 'duù. Go bà 'di má tí ndú, à nìkì ma; go bà 'di tà má tí ndú wálá, sè ḷìnò a ḷindi ndú. Je kponje 'do nje ndâ 'duù gî. Do mítí ndâ mbe ngbútù, wò delè 'ví je wotí gítí bà ùnje gítí có tí nô náa wò kû ma nó ji ndâ 'duù. Káa wò 'ví

si njembí lo 'ví dù lèè ta o tí nó náa wò kû nìbà i ji ndâ 'duù nô.

³ Bàkà ndâ i tí nò náa ye 'deke ndú ji wò nò kpónó, tacó 'bí o bà giì gí wúnò náa go bà sè tù gítí yúcó bà giì dù tí ndâ 'duù wálá. Tù ndú bà giì njaanga a i gítí bà 'di ndâ 'bí tende có mbe nìkì tí ndú, náa ndú bà giì kili ndâ mbe nìbà i mì ndú mbe 'vii ta ndú, tí ndâ mbe nìbà ndâ i tí nò ji ndú.

⁴ Tù ndú bà giì njaanga a i gítí bà 'di ndâ tà-ká-tà mì ndâ ká gù ndú á bindi yúcó.

⁵ Káa wò 'ví kpolo tí lo máa, muu lo 'ví dù tító muu ta o 'dáá gî. Zèè njembí lo ta o vò i, bàkà nèté bà ma Banga-Ngú-Có. Wò delè 'ví bàkà nèté tí nó náa Mbírì je wò mí nje nó ta kábà .

⁶ À má gítí ye, à kpónó ga wú mítí miři ye gî. Sè káa «ṛìtì», wàa bà có tí nò 'ví cee gî.

⁷ Ye gó dù káa gó muu Mbírì. Ye kpò nje ndâ 'duù gbí ngèlè gî, ye bàkà nèté tí nò ta njembí ye gbaanjé gî.

⁸ Mboo tàkò tó nèté mì ye, náa Mbírì tí mbe waa yúcó kû kpolo tí tacó bà je ji ye ta rì bà ko mboo nèté mì ndâ 'duù ḷìnó 'dáá mbe kû ù bà giì Bindi-Mbírì nó kpónó kû ùndi ye á gbírì.

Ndâ 'dóó có mì Páwòlò gbí muu wó

⁹ Bàkà wotí mì lo wàa wò 'ví gí gálà gí mì ye,

¹⁰ tacó ndâ 'duù kpónó 'vaaka 'dáá 'do tí ye gî. Kèrèsènísì ya gí gbí to Gàlátì gî, bindi Títò ya gí gbí to Dàlìmàsiyà gî. Káa ḷó ᶻo ndâ i muu to tí nó giì te Démàsì 'do tí ye ya tí gí gbí gbata Tèsàlónìkà gî.

11 À kpónó káa Lúkà ká kû dù mì ze ta yí. Wò má kû gî , yo 'ví gî ta Márìkò. Tacó yí a kpóló-kpolo mbe konì ye ta nété mì ye.

12 Ye tuu Tìkíkùsù gí mì yo Éfàsù kà gî.

13 Ye táánò si ndâ wáràgà mì ye ta ndâ bòngo mì ye ji Kàrípù gbí gbata Tòrówà. Yo má kû gî , wò 'ví kaa ndú gî tí ji ye. Wò 'ví 'visì kapí lo gítí 'bí wáràgà mì ye ñìnò tí kpóló-kpolo nó ngé gî lá.

14 'Dakò tí nó tí Àlèsándòrò tí muu-tàwu, mbe kû cee ndâ i 'do tí fádà nó, bàkà vò i ta ye ngé tè gî. A Mbírì ká bà 'vee gbí nje wó gítí ña vò i mì wó náa yí bàkà ta ye nò!

15 Wò 'ví kpolo tí lo 'do tí wó, tacó có mì wó dooko gí gbí có mì ndoo ngé gî lá.

16 Gbí kpédélé o bà ya ta ye gí gbí ngbàngà táánò, gbèe 'duù mbe 'dè có muu ye wálá. Ndâ 'duù 'dáá bè ye ta o tí nò gî. Mbírì 'ví ñò yê ṙo ndú.

17 Káa Mbírì giù ṙò tíyò á kapí ye, yí giù je wotí ji ye, tacó wàa ye 'ví dù tí tú mbe ma có mì yì ta kábà ji ndâ 'duù ñìnó náa ndú me ndâ Jùdéyà lá nò 'dáá gî, wàa ndú 'ví 'di . Bìndi yí giù 'vala ye 'do gbí nje ndâ siingiì gî.

18 Mbírì bà 'vala ye 'do gbí ndâ vò i 'dáá gî. Yí bà ya ta ye gí 'bá mì wó gbírì nìkì maa.

À ùlù Mbírì á kpóó ya tí ! Go-i-tí-nò.

Ndâ ndòngbú 'vé

19 Ye 'vee ndâ Pìràsílà ta Àkùyílà, ta ndâ kòtí Ònèṣìfórù.

20 Èrásítù táánò giì yee ta ze ká gbí gbata Kòríndì, bìndi ye giì jee Tòròfímù ta sé'i tí wó mí gbí gbata Mìlétu.

21 Bákà wotí mì lo wàa yo 'ví gí á kùro ndâ pì mì ndâ kpo-kpò pípìri tí nó kèjì nô.

Ndâ Yùbúlù, ta Pùdénì, ta Línò, ta Kìláwúdìyà, ta ndâ ná'vindí ndoo 'dáá gî 'vee wò ma.

22 Mbírí 'ví je njembí bà ñò yí tí Mbírí ni ji wò. Mbírí delè 'ví konì yo 'dáá gî.

Ndogo

**Ndogo: Ngú bà toko nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù
New Testament**

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndogo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source
files dated 16 May 2025

14424ae9-b5af-591e-814e-49316d8d74aa